

Verksamheten i Kvarnbackens skola

Svenskspråkiga utbildningssektionen 29.04.2025
1083/12.00.01/2025

Beredning och tilläggsuppgifter:
rektor för elevstöd Josefin Svedin, josefin.svedin@borga.fi, rektor för pedagogisk kvalitet Jessica Gillberg, biträdande rektor Lena Törnqvist

Kvarnbackens skola är en skola byggd på 1950-talet. Upplägget på lärmiljön innebär att basgrupper har sina klassrum i anslutning till korridorer. Klassrummen som används för basgrupperna i skolan är av olika storlek, mellan 45 och 60 kvadrat, vilket gör att det ryms olika antal elever per basgrupp. Utrymmena gör det utmanande att planera och genomföra en verksamhet enligt dagens krav på flexibla undervisningslösningar eller smågruppsverksamhet. I de projektplaner som uppgjorts för nya skolor har reserverats minst 55 kvadrat för en basgrupp, plus utrymme för smågruppsverksamhet och därmed 70-75 kvadratmeter per basgrupp.

Den verksamhet läroplanen beskriver och stadens senaste skolbyggen utgått från, innebär ett behov av utökade möjligheter till flexibla lösningar som bland annat möjliggör samundervisning och teamarbete. Fastigheterna skall ge möjlighet till kompanjonlärarskap, flexibilitet i formandet av undervisningsgrupper och eleverna möjlighet att samarbeta och jobba på olika vis; ensamma, i par eller i grupper. I en studie från 2021 ansåg alla i studien att samundervisning var nyttigt och givande (*Yhteisopettajuus – rasittavaa vai työhyvinvointia tukevaa? Heidi Antila, Minna Heikkilä, Annukka Tapani*). Lärarna lyfte fram att mångfalden av perspektiv utbildar professionellt, stärker elevernas kunskaper och ger verktyg för samarbete mellan hem och skola. Dessutom ansåg alla lärare att en av de största fördelarna med samundervisning är möjligheten att gruppera studenter på ett flexibelt sätt. Samundervisning upplevdes vidare öka både arbetstillfredsställelsen och arbetsmotivationen.

Revideringen av lagen och stödet till eleverna lyfter mer än tidigare fram samundervisning, samarbete inom personalen och smågruppsverksamhet. Vidare har ett ökat behov av specialklasser och smågrupper uppstått.

Förskoleverksamhet

Sagobackens daghem fungerar i centrum av Borgå och har på grund av utrymmesbrist de senaste åren utlokaliserat förskoleundervisningen. I en behovsutredningen godkänd av nämnden för växande och lärande 2023, utgicks från att man behöver hitta nya lokaler för förskoleundervisningen på svenska i centrum. I den på basen av behovsutredningen uppgjorda och av stadsstyrelsen godkända projektplanen, beslöts att förskoleundervisningen på svenska i centrum placeras i samband med Kvarnbackens skola.

Det finns pedagogiska fördelar med förskoleverksamhet i skolans utrymmen och verksamhetsmodellen har fått understöd även i Borgå. För att ge förutsättningar att nå de positiva effekter som en placering av förskola i samband med en skola ger, bör såväl verksamhetskultur som utrymmen stöda arbetet.

Två skeden

Den godkända projektplanen utgår från att behoven från behovsutredningen åtgärdas i två etapper. I det första skedet färdigställs utrymmen för förskoleverksamhet i form av en nybyggnad. I den andra fasen åtgärdas de övriga godkända behoven.

Stadsstyrelsen godkände den första etappen i mars 2024 och staden har därmed inlett arbetet med en tilläggsbyggnad med utrymmen för tre förskolegrupper, en musikklass och fler toaletter. Under sommaren och hösten 2025 kommer en skild byggnad för förskoleverksamhet att uppföras i samband med Kvarnbackens skola.

Vid flytten till gemensamma lokaler med skolan kommer förskolan att under skoldagen använda skolans matsal. Planerna utgår även från att förskolan använder andra av skolans lokaler, som till exempel smågruppsutrymmen i samarbete med åk 1-2. Genomförandet av skede 2 medför bland annat att förskolans elever får en smidig tillgång till utrymmena i Kvarnbackens skola och att förskolans grupper samt åk 1-2 kan vara placerade nära varandra. Utan skede 2 blir detta svårt, kanske omöjligt, att genomföra i praktiken.

Gårdsbyggnad och elevvårdsutrymmen

Elevvårdens utrymmen finns i en gårdsbyggnad som är tänkt att rivas. Även efter elevvårdens personals flytt till välfärdsområdet, arbetar elevvården i skolan och behöver egna arbetsutrymmen.

Behovsutredningen omfattade Kvarnbackens skola åk 1-6, placeringen av Sagobackens förskoleverksamhet i Kvarnbackens skola samt elevvårdsutrymmen inne i huvudbyggnaden eftersom gårdsbyggnaden skall rivas.

Det andra skedet

Nämnden för växande och lärande ansåg i behandlingen av projektplanen att det tydligt bör framkomma när skede 2 verkställs och hur det finansieras. Svenskspråkiga utbildningssektionen konstaterade i september 2024, att etapp 2 inte finns med bland stadens planerade investeringar i budgeten för 2025 eller ekonomiplanen för 2026-27, men att den är nödvändig.

Skede 2 behövs också för att skolans utrymmen skall vara trygga och välfungerande med ett ökat elevantal och ny verksamhet. Viktiga moment så som nödvändiga smågruppsutrymmen och möjlighet till smidigare samarbete, speciellt mellan förskole- och

nybörjarundervisningen, faller bort om den andra etappen inte blir av.

I detta sammanhang kan även konstateras att man i servicenätutredningen ställt som mål att den svenska utbildningen i framtiden skall klara sig utan Vellamo-modulen i Vårberga skola. Vårberga skola och Kvarnbackens skola skall enligt samma utredning bilda ett gemensamt serviceområde. En flexiblare lärmiljö ger större möjligheter att ta emot några fler elever till Kvarnbackens skola och nå målet på att inte behöva Vellamo, än Kvarnbackens skolas nuvarande lärmiljö med ibland trånga klassrum.

Enligt stadsstyrelsens beslut från mars 2024 ska byggbeslutet kring skede 2 fattas utifrån separat beredning. Denna beredning har inte ännu gjorts eller planerats in i budgeten.

Direktören för grundläggande utbildning och gymnasieutbildning

Sektionen antecknar verksamheten i Kvarnbackens skola för kännedom.

Sektionen konstaterar att skede 2 innehåller viktiga åtgärder från den av nämnden godkända behovsutredningen för den utvidgade verksamheten i Kvarnbackens skola.

Sektionen befullmäktigar direktören för grundläggande utbildning och gymnasieutbildning att i beredningen av budgeten för 2026 och ekonomiplanen för 2027-28 föra fram behovet av skede 2.